

הכתוב הלאומי

י"ב אדר ב' ה'תשע"ד 14.3.14

מגזין מס' 271

שבת זכור/פרשת צו/פורים

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

"מלחמה לה' בעמלק מדור דור"

"ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידיים" – "שרפו ידיהם מדברי תורה". כשמתרפים בתורה, שלימוד התורה הרי הוא על מנת לעשותם ולקיים – בא עמלק ומקרר התלהבותו של יהודי; "וילחם עם ישראל" – ר"ת יש ששים רבוא אותיות לתורה, דכל אחד מישראל יש לו אות אחת בתורה, ולכן נהגו כל ישראל לכתוב אות בתורה – ועמלק מצנן את קדושת התורה. והעצה לזה: "בחר לנו אנשים", אנשי משה, ואתפשטותא דמשה בכל דרא, שבכל דור יש ראשי אלפי ישראל, "וצא הלחם בעמלק" – בלשון יחיד, לפי שהתורה היא נצחית בכל דור ובכל זמן ובכל מקום בשווה.

(מעובד על פי 'היום יום' י"ג אדר ב')

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

חלקנו בתורתך". והנה אין די בנתינת הכח הניתנת מלמעלה, ודרושה עבודת האדם בכוחות עצמו להביאה מן הכח אל הפועל. שאם לא כן, בהעדר הנכונות ליגיעה וטירחה מצד התחתון, הולכים עניני העולם ותופסים אצלו מקום) – ועמלק מצנן את קדושת התורה [וזהו שמזהיר הכתוב "זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך וגו' אשר קרך (לשון קרור) בדרך וגו'"].

בחינת הדעת דקדושה שבכל יהודי

והעצה לזה: "בחר לנו אנשים", אנשי משה, ואתפשטותא דמשה בכל דרא, שבכל דור יש ראשי אלפי ישראל (וכן בכל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחינת משה רבנו עליו השלום – היא בחינת הדעת לקשר דעתו בה; שבכל איש ישראל טמונה היכולת להתמקד בכל עת ובכל שעה בשליחותו כיהודי). "וצא הלחם בעמלק" – בלשון יחיד, לפי שהתורה היא נצחית ותובעת מכל יהודי שלא להתפעל מקשיי חשכת הגלות ולהלחם בקרירות דקליפה ע"י חמימות דקדושה בכל דור ובכל זמן ובכל מקום בשווה.

כשיהודי עייף ויגע ולא ירא אלוקים

"ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידיים" – "שרפו ידיהם מדברי תורה". כשמתרפים בתורה (והיינו כשנעשה רפיון בקיום הוראותיה בפועל), שתכלית לימוד התורה, לשון הוראה, היא הרי על מנת להאיר ולרומם את חיי המעשה, שכן לא ניתנו דברי תורה אלא כדי "היום לעשותם". אולם כשנחלשת קבלת העול לשרת את הבורא ולקיים את תורתו כתורת חיים – אזי בא עמלק ומקרר התלהבותו של יהודי;

עמלק מעכב הילוך שפע הקדושה מהכח אל הפועל

"וילחם עם ישראל" – ישראל ר"ת יש ששים רבוא אותיות לתורה – דכל אחד מישראל יש לו אות אחת (החלק שלו הפרטי) בתורה (אלא שזהו רק בכח ובהעלם גדול. אמנם כדי לזכות להכיר מקומו הפרטי שבתורה, צריך האדם למסירות נפש ביגיעה רבה ועצומה, כפולה ומכופלת), ולכן נהגו כל ישראל לכתוב אות בתורה (וכן לבקש בתפילה בלשון המשנה כמה פעמים בכל יום "ותן

לוח שיטורים

לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש... (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש.

שימו לב: בחג הפורים לא יתקיים השיעור בקרית אונו, פרטים בטבלה.

יום	עיר	כתובת	שעה	הערות	איש קשר
חמישי י"א אדר ב' 13/3/14	ירושלים	'שמיא' נחלאות, רח' עזרא רפאל 25 (ליד אגריפס)	20:30	שיעור שבועי	ברלה קרומבי 054-9-457-145
שני ט"ו אדר ב' 17/3/14	באר שבע	בית הכנסת על שם קדושי אשוויץ רח' אברהם אבינו 2	20:30	אחת לשבועיים	אריאל רחנטל 054-472-49-06
שלישי ט"ז אדר ב' 18/3/14	תל אביב	'ממעל ממש' רח' המלך ג'ורג' 15	20:30	שיעור שבועי	חנוך וינר 054-770-88-57
רביעי י"ז אדר ב' 19/3/14	זכרון יעקב	אולם תכלית (מתנ"ס זכרון) דרך אהרן 4	20:30	אחת לשבועיים	שלומי 054-2-163-648
ראשון כ"א אדר ב' 23/3/14	קרית אונו	בית הכנסת חב"ד רח' יהואש 10	20:00	שיעור שבועי	חיליק 054-6-924-770
רביעי כ"ד אדר ב' 26/3/14	פתח תקוה	רח' פינחס חגין 7 כפר גנים (מאחורי קניון גנים)	21:30	אחת לשבועיים	סיגל 050-6-255-376 רצוי sms
אירועים מיוחדים בחודש אדר ב'					
מוצ"ש י"ג אדר ב' 15/3/14	באר יעקב	מסיבת פורים צנועה רח' צופית 21 אצל מש' הבר	21:00	חד פעמי	שמואל 050-5-515-402

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן זמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

חג פורים

"והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור, משפחה ומשפחה, מדינה ומדינה ועיר ועיר, וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם..."

"ומרדכי היהודי יושב בשער המלך"

עצמה, ככתוב: "ויכתוב מרדכי... וישלח ספרים אל כל היהודים... לקיים עליהם, להיות עושים את יום ארבעה עשר לחודש אדר ואת יום חמישה עשר בו, בכל שנה ושנה... ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים... על כן, קראו לימים האלה פורים, על שם הפור".

המאורעות המתוארים במגילת אסתר (גזירת המן ונס פורים) התרחשו בשנים ג'תד-ג'תה (356-355 לפני הספירה למנינם). במגילה מתוארות הדמויות המרכזיות באותה תקופה והשתלשלות האירועים שהביאו לנס הפורים.

החלטת חז"ל לקבוע את היום ל'חג רשמי' לא היתה פשוטה, הן משיקולים הלכתיים (היש בידם הסמכות להוסיף חג במסורת ישראל) והן מצד החשש מפני תגובתו של העולם הלא יהודי. בסופו של דבר נפסק ברוב ברור ומכריע פסק ההלכה בדבר הוספתו של חג פורים לחגי ישראל.

היתה זו 'תקופת ביניים' שבין חורבן בית המקדש הראשון לבניית בית המקדש השני. מרדכי היהודי, מגדולי המנהיגים היהודים באותה תקופה, היה חבר ה'כנסת הגדולה' (הסנהדרין) ומעורב בחיים המדיניים והציבוריים של ממלכות פרס ומדי, כמסופר אודותיו במגילה שהיה "יושב בשער המלך".

בחלוף השנים הפך פורים לחלק בלתי נפרד מחגי ישראל. יתירה מזו, מוצאים אנו בתלמוד שרבי יהושע בן קרחה משווה בין גאולת פורים לגאולת מצרים, ומסיק שנס ההצלה של פורים גדול מגאולת מצרים!

דעתם של כמה מחכמי הסנהדרין לא היתה נוחה לגבי פעילותו הציבורית של מרדכי. הם סברו כי על גדולי הדור לעסוק בתורה בלבד, ולמשוך ידם מכל עסקנות ציבורית. אלא שרוב החכמים הלכו גם הם בדרכו של מרדכי, ולצד ההתעמקות בלימוד התורה, פסיקת ההלכה ומלאכת הדיינות, עסקו גם בצורכי ציבור. לימים נתברר כי דוקא בזכות ההליכה בדרך זו התאפשרה הצלת עם ישראל בימי אחשוורוש מגזירת ההשמדה.

לחג אף יוחדה מסכת שלימה בתלמוד, מסכת מגילה. ולימים גם חובר נוסח מיוחד לפורים, "ועל הניסים", בתפילת עמידה (שמונה עשרה) ובברכת המזון. ועוד כותב הרמב"ם: "ואף על פי שכל זכרון הצרות יבטל (לימות המשיח) שנאמר: 'כי נשכחו כל הצרות הראשונות וכי נסתרו מעיני', ימי הפורים לא יבטלו". ומבואר בחסידות טעם הדבר. לעתיד לבוא, לנוכח

קביעתו של פורים כחג

קביעתו של פורים כ'יום טוב' לדורות, מופיע במגילה

ומבואר בחסידות שהכוונה הפנימית בזה אינה לשכרות כפשוטה, כי אם למדריגה הכי נעלית של קבלת עול מלכות שמים – היא נקודת הקשר העצמי שבכל יהודי לה' אלוקיו, נקודה שלמעלה מטעם ודעת ("עד דלא ידע").

סוד קיומו הנצחי של העם היהודי אינה תחושת "כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" (אורות וגילויים), כי אם "הוא (הקב"ה, הוא) הנותן לך כח לעשות חיל", כדברי חז"ל "בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, והקב"ה מצילנו מידם".

משלוח מנות

ביום הפורים מצוה לשלוח מנות איש לרעהו ואשה לרעותה. על כל אדם לשלוח לפחות מנה אחת לאיש אחד ובה לפחות שני סוגי מאכל; הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו נהג לשלוח בפורים שלוש מנות לשלושה אנשים (כהן, לוי וישראל) ומנתו היתה צנועה ביותר.

מתנות לאביונים

ביום הפורים מצוה לתת מתנות לאביונים. לפחות לשני עניים ולפחות בשווי פרוטה לכל אחד, וכל המרבה – הרי זה משובח.

מוטב להרבות במתנות לאביונים מלהרבות בסעודות ובמשלוח מנות לרעיו, שהרי אין שמחה גדולה ומפוארת מלשמח לב עניים, יתומים ואלמנות, שנאמר "להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים".

האור האלוקי העצום שיאיר בעולם הזה, יועם אורם של כל חגי ומועדי ישראל כדוגמת ביטול אור הנר לגבי תוקף אור השמש בצהרי היום. לא כן הדבר בנוגע לחג הפורים – מדרגת האור האלוקי שהאירה בימי מרדכי ואסתר היתה כה גבוהה ונעלה עד כי בוהק גילוי זה לא יועם גם לנוכח גילויי ימות המשיח.

בחג הפורים ארבע מצוות המתחילות באות מ': מקרא מגילה

קריאת המגילה הינה המצוה הראשונה של חג הפורים. את המגילה קוראים בליל פורים (השנה במוצ"ש פרשת תצוה) וכן למחרת, בפעם השניה, ביום הפורים עצמו. יש לציין כי עיקר חובת מקרא המגילה הוא ביום דוקא.

בשעת קריאת המגילה מביטים השומעים במגילה מודפסת (ומה טוב במגילה כשירה) כדי לעקוב אחר ה'בעל קורא' המקריא מתוך מגילה כשירה בעבור הציבור כולו להוציאו ידי חובתו. כדי לצאת ידי חובת המצוה כהלכתה, אין לדבר או להסיח את הדעת משום שיש לשמוע היטב כל מילה ומילה היוצאת מפי המקריא.

משתה ושמחה

מצוה לקיים 'סעודת פורים' ביום החג. במהלכה שותים גם יין, כמאמר חז"ל "חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין 'ארור המן' ל'ברוך מרדכי' [חייב אדם 'להתבסם' בפורים (לשתות יין), עד שלא ידע להבדיל בין 'ארור המן' ל'ברוך מרדכי']".

שבת זכור – בקריאת התורה שבשבת זו (שלעולם חלה לפני פורים) קוראים בנוסף לפרשת השבוע גם את פרשת 'זכור' העוסקת בשתי המצוות: זכירת מלחמת עמלק, ומחיית זכרו (המן הרשע היה מזרעו של עמלק). בימינו מתבטא קיומן של מצוות אלו, במובנן הרוחני, בזכירת ומחיית בחינת עמלק שבתוכנו ה"יודע את ריבונו, ומכוון למרוד בו" – אותו צד פנימי חצוף המקרר את היהודי מלממש שליחותו להאיר ולרומם את העולם. לדעה הנפוצה (של הפוסקים העיקריים) חובת שמיעת פרשת "זכור" היא מן התורה, ולכמה פוסקים גם הנשים חייבות בשמיעתה. למנהגו גם הנשים באות לבית הכנסת לשמיעת פרשת 'זכור'.

פורים - התקשרות עצמית למעלה מטעם ודעת

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

כיצד יכולים להתקיים שני הענינים יחדיו? - להיות במעמד ומצב ש"לא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", ואף על פי כן להיות לומד תורה ומקיים מצוות, בידעו ש"ארור המן" ו"ברוך מרדכי"?

ענינים סותרים לכאורה

"חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" [חייב אדם 'להתבסם' (לשתות יין) בפורים, עד שיהיה במצב 'שלא ידע' להבדיל בין 'ארור המן' ל'ברוך מרדכי']. ואף על פי כן, הרי דבר פשוט הוא שבנוגע להנהגה בפועל צריכה להיות הנהגת האדם באופן שידע להבחין היטב בין "ארור המן" ו"ברוך מרדכי": היינו שעניני המן (עניני רע) הם באופן של "ארור", שמופרכים אצל האדם ועל כן מתרחק מהם בתכלית; ואילו עניני מרדכי (עניני טוב) הם באופן של "ברוך", שברוכים ויקרים אצלו, עד שרודף אחריהם ואף מהדר באופן עשייתם בכל מיני הידור.

ולכאורה: כיצד יכולים להתקיים שני הענינים יחדיו? - להיות במעמד ומצב ש"לא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", ואף על פי כן להיות לומד תורה ומקיים מצוות, בידעו ש"ארור המן" ו"ברוך מרדכי"?

נתינת כח למעלה

ויובן בהקדים מעלתו של איש הישראלי, שהקב"ה נותן לו כוחות ללמוד תורה ולקיים מצוות למרות כל הניסיונות, ההעלמות וההסתרים. אמנם, ישנו מי שדרכו מתנהלת מלכתחילה בדרך הישר, וישנו מי שאפשר שחטא ופגם ועבר את הדרך, ומכל מקום מובטח גם הוא ש'אין מצב אבוד ותמיד ניתן לתקן', ככתוב "לא ידח ממנו נידח". וכן פסק הרמב"ם, שכל אחד מישראל (אפילו מי שעובר במזיד על ציווי של בית דין בישראל), בתוככי פנימיותו, רוצה לקיים את רצון הבורא במלואו. וגם זה העובר על מצות ה' אינו אלא אנוס מצד "יצרו הוא שתקפו", והאנוס, הקב"ה פוטרנו מן הדין.

הרצון העצמי הפנימי

והנה, "פנימיות" זו (רצונו הפנימי של כל איש ישראל לקיים רצון הבורא) אינה קשורה עם שכל, שהרי מצד השכל יכול הוא למצוא תירוצים והסברים שיביאוהו להיות מורד. וגם למעלה מזה, אין פנימיות הרצון קשורה אפילו עם רצון ותענוג, שהרי יכול להיות שהרצון והתענוג שלו מונחים במקום אחר. ונמצא ש"פנימיות" זו היא למעלה לא רק מהכוחות הפנימיים שבנפש (שכל ומידות), אלא למעלה אפילו מהכוחות המקיפים שבנפש (רצון ותענוג). "פנימיות" זו היא נקודת היהדות, "חלק אלוקה ממעל" שבכל אחד ואחת מישראל, שלעולם היא בשלימותה.

ביטול הרצונות הפרטיים

ועל פי זה מובן שאפילו במעמד ומצב של "לבסומי עד דלא ידע", (בהיותו 'מבוסס' עד כי שכלו אינו פועל אצלו, ואפילו הרצון והתענוג אינם פועלים אצלו), מכל מקום, מצד פנימיותו המקושרת קשר עצמי עם הבורא, מתנהג הוא בדרך ממילא כפי הכוונה והרצון העליון.

וכדוגמת הדמות הנראית לאדם המביט במראה. הגם שלמראית עין ישנו במראה ציור של אדם שלם, הרי האמת היא שלדמות המשתקפת במראה אין רצון ועונג וכוחות בפני עצמם, מכיון שאינה אלא בבואת עצמו הניבטת אליו מן המראה.

וכך "כמים הפנים לפנים, כן לב האדם (התחתון) לאדם (העליון)". האדם למטה אינו אלא בדוגמת בבואת דמותו של האדם העליון. וזהו שכתוב "ה' צלך", היינו "כצל שהוא פונה אחרי האדם, כך הוא יתברך, כביכול, הצל שלך". אמנם, כדי לפעול שיהיה "ה' צלך", הרי זה על

המשכת ענינו של חג הפורים לכל ימות השנה

והנה, התכלית של ימי הפורים (ככל המועדים והימים המיוחדים במשך כל השנה) הוא להמשיך ענינם על כל השנה כולה.

וזוהי התביעה והבקשה והציווי – שגם לאחר פורים, כש'יורדים' מהמעמד ומצב של "לבסומי עד דלא ידע", יישארו קיימים הענינים של "אורה – זו תורה", שהנהגת היהודי בכל אורחות חייו תהיה מוארת באור התורה, לשון הוראה; "ושמחה – זה יום טוב", שקיום ושמירת המצוות הקשורות עם זמני הימים טובים, יהיה באופן שמכל שער ושער משערי המועדים יומשך ענינו המיוחד על כל שאר הזמנים; "וששון – זו מילה", שזכרון ברית התקשרותו העצמית של היהודי עם אלוקיו יהיה תמיד לנגד עיניו: "ויקר – אלו תפילין", שכללות ענין קיום המצוות (לשון 'צוותא וחיבור') תהיה אצל היהודי במגמת התחזקות מתמדת מחיל אל חיל, כמארז"ל "הוקשה כל התורה כולה לתפילין". והכח לכל זה נמשך מגילוי ה"עצם" במעמד ומצב ד"לבסומי בפוריא עד דלא ידע".

כאשר יוצאים מימי הפורים, צריכים לקבל החלטה על משך כל השנה, להוסיף בענינים של "אורה – זו תורה" עד "ויקר – אלו תפילין", כללות המצוות, ובאופן שתהיה עבודה מתוך שמחה, "עבדו את ה' בשמחה". ועל ידי זה ממשיכים שפע גם בענינים הגשמיים, שתהיה שנה של "אורה ושמחה וששון ויקר" כפשוטו.

(על פי שיחת חג פורים ה'תשח"י)

ידי שהאדם מתבטל ממציותו ומגיע למעמד ומצב שאין לו רצון משל עצמו. אזי מתנהג הוא בדרך ממילא כרצון הקב"ה, ובלשון חז"ל "בטל רצונך מפני רצונו" (שעל ידי זה "יעשה רצונך כרצונו"). ואין זה מצד השכל ואפילו לא מצד הרצון והעונג, כי אם מעצמו ומאליו, שכן, להיותו "חלק אלוקה ממעל ממש", הנה כפי שמתנהג ה"עצם" כך מתנהג גם ה"חלק" (מהעצם). ומכל זה מובן כי התביעה "לבסומי עד דלא ידע" קשורה עם הנהגה בכל הענינים על פי רצון העליון.

"עד דלא ידע" – גילוי כוח מסירות הנפש

וזהו בפשטות גם מה שנאמר במגילה אודות פורים, "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר". מכיון ש"אין מקרא יוצא מידי פשוטו", הרי שבפורים נדרשת מיהודי שמחה כפשוטה "עד דלא ידע". אלא שיחד עם זאת, פירשו בגמרא: "אורה – זו תורה, שמחה – זה יום טוב, ששון – זו מילה, ויקר – אלו תפילין". ולכאורה אינו מובן:

כיון שהוא 'שיכור', כיצד יכול הוא לקיים את כל הענינים שדרשו חז"ל על "אורה ושמחה וששון ויקר"? וההסבר בזה – שאין זו סתירה, שהרי כוונתה הפנימית של שמחת פורים הוא גילוי פנימיותו של היהודי; כפי שהיה בימי הפורים, שכל בני ישראל "מנער ועד זקן טף ונשים" עמדו בתנועה של מסירות נפש, שהוא ענין התגלות פנימיות הנפש. ובמעמד ומצב שכזה אין צורך להבהיר מאומה, כיון שאז מתנהג היהודי בדרך ממילא כפי המתחייב מצד ה"עצם" שהוא "חלק" ממנו.

בקרו אותנו!

www.tanyaor.com

הסיפור השבועי

השותף הנעלם

ר' יעקב לרנר, חסיד חב"ד מירושלים, נמנה עם מעגל מקורביו של הרב יצחק זילבר - דמות מופת ידועה ונערצת בקרב יוצאי רוסיה. הרב זילבר, שהלך לעולמו לפני שנים אחדות, היה גדול בתורה, עובד ה' מופלא, בעל ידע כללי נרחב, ורועה רוחני לרבים שאותם קירב אל תחת כנפי השכינה.

היכרותו עם הרב זילבר נמשכה יותר מחמישים שנים, מאז נמלט הלה מעיר מגוריו לטשקנט שבבוכרה, כדי שלא ייאלץ לשלוח את ילדיו לבית ספר ממשלתי, שבו ניתן חינוך כפרני.

כשנתיים הסתתר הרב זילבר בבית חמיו של ר' יעקב, החסיד ר' שלום זאב קרוגליאק. האחרון היה עובד בכיר בתעשייה האווירית הלאומית, ומשום כך נחשב ביתו בטוח יחסית.

בשנים ההן ובאלה שלאחריהן נרקם קשר נפשי עמוק בין הרב זילבר ובין קהילת חסידי חב"ד, שנדדה אף היא מעומק רוסיה לטשקנט. הוא השתתף בחיי הקהילה ואירועיה, ופעל באותן שיטות של הקרבה ומסירות נפש שבהן פעלו החסידים, בהכוונתם ובניצוחם של רבותיהם, אדמו"רי חב"ד לדורותיהם.

כעשרים פעמים הגיש הרב זילבר בקשות ליציאה מרוסיה וכולן נדחו. בכל לבו השתוקק לצאת משם ולעלות לארץ הקודש. בכל פעם שנדחתה בקשתו היה מקבל את הדין בשמחה ואומר: "אם הקב"ה סיבב את הדברים כך שאשאר כאן, כנראה עדיין צריכים אותי פה". הוא פעל באומץ לב בלתי רגיל להפצת תורה ולליבוי הגחלת היהודית. יום אחד נתפס, נשפט ונשלח למאסר.

לימים סיפר לר' יעקב את קורותיו בימי מאסרו, ועל פורים אחד שנחרת בזיכרונו במיוחד. וכך סיפר:

בכלא גיליתי אפשרויות חדשות לקרב אסירים יהודים ליהדות. בחסדי שמים הצלחתי לארגן שם מניינים לתפילה בציבור, מתחת לאפם של הסוהרים. הצלחתי לרכוש את אמונם של כמה אסירים גויים, על ידי שעשיתי למענם כמה שירותים ובתמורה מילאו את חלקי בעבודות שנדרשתי לעשות בימי שבת קודש.

הגיע ערב פורים. זה היה בשנת תשי"ג, שבה חל פורים ביום ראשון. עם צאת השבת אספתי סביבי קבוצה של כחמישה עשר אסירים יהודים. מגילת אסתר כמובן לא היתה ברשותנו, אך לספר את סיפור המגילה אפשר היה גם אפשר. וכך עשיתי. סיפרתי על גזרת ההשמדה הכללית שריחפה מעל ראשי היהודים בממלכת אחשוורוש, ועל נס ההצלה המופלא שהסתיים ב"ונהפוך הוא".

בין הנוכחים היה אסיר, אייזיק שמו, שכבר היה אדם לא צעיר וסבל רבות בימי מאסרו. בשלב מסויים איבד הוא את שלוות רוחו לנוכח התיאורים המלבבים שלי, ובחמת זעם ביקש להשתיקני. "את מי מענינות המעשיות שאתה מספר על מאורעות שהתרחשו לפני אלפיים שנים, בשעה שהעם היהודי סובל כל כך בהווה", התפרץ לעברי. "מיליונים מאחינו הושמדו על ידי הגרמנים, וכעת עומד סטלין להשמיד גם את יהדות רוסיה".

באותם ימים התנהל 'משפט הרופאים' הידוע. עלילה שפלה שנרקמה כנגד קבוצה של רופאים יהודים בכירים, שהואשמו כי קשרו קשר כביכול להרעיל את ראשי השלטון. ידוע היה כי סטלין מתכנן, בעקבות הרשעתם

עניתי והוספתי, "אל תשכח שסטלין הוא בסך הכול בשר ודם".

האסיר אייזיק הניד ראשו בגיחוך. "בן שבעים ושלוש וחזק כמו פלדה!", פלט.

"אף 'בשר ודם' אינו יכול לדעת מה יקרה לו בעוד חצי שעה", הפטרתי ובזאת תם הוויכוח. כאמור, זה היה בליל פורים.

בבוקר נאמר לי שאיזיק מחפש אותי. כשמצאני, השפיל קלות את עיניו. "צדקת אתמול בערב", אמר. "מה אמרת אתמול בערב?", שאלתי, בניסיון לרדת לסוף דעתו. "אני מתכוון לדברך כי איש אינו יודע מה יקרה לו בעוד חצי שעה... אסיר שהגיע לכאן היום סיפר לנו כי אמש לקה סטלין בשטף דם במוחו ואיבד את כושר הדיבור..."

בימים הבאים עבר סטלין תהליך גסיסה רב סבל, ובדיוק שבוע לאחר פורים, ביום ראשון, כ"א באדר, התפרסמה הידיעה על מותו. לכתו של הרודן האכזר שמה קץ לעלילת 'משפט הרופאים' ולתכנית הגירוש שהכין ליהודי ארצו.

של הרופאים, לשלח מיליוני יהודים לערים נידחות ביותר בסיביר הקפואה.

האסיר לא נרגע. "בעוד כמה ימים ייתלו הרופאים בכיכר האדומה", הוסיף לטעון. "הרכבות לגירוש היהודים כבר עומדות הכן. מקצת היהודים יישלחו לעיר וורחויאנסק, שהטמפרטורה מגיעה בה בחורף לשישים שבעים מעלות מתחת לאפס. אחרים יישלחו לחברובסק..."

הבטתי בו ואמרתי: "נכון מאוד, המצב קשה, אבל אל תמהר להספיד את העם היהודי. גם המן הרשע כבר הספיק לשלוח פקודת השמדה על היהודים, ולא עלתה בידו. הקב"ה יעזור, ראה תראה".

אייזיק התקומם. "איך הוא יעזור, איך? סטלין כבר תכנן הכול. הוא לא 'המן'..." האסיר החל להוכיח כי כל תכניותיו של סטלין יצאו לפועל והתבצעו.

"גם אם בכל תכניותיו הצליח, ברי לי שבכל הקשור ליהודים - לא יצליח", אמרתי בביטחון.

"על מה בדיוק אתה מסתמך?", זרק האסיר לעברי בנימת ביטול.

"על הפסוק: הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל",

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

רבים.

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת צו

שכאשר נאבד או נפסל הקרבן במומו, לא ניתן להקריב קרבן בתמורתו. גם קרבן זה נשחט בצפון העזרה ודמו נזרק סביב לקרנות המזבח. לאחר הקרבת חלק מאבריו הפנימיים, נאכלת יתרת בשר קרבן האשם בעזרה ע"י הכהנים הטהורים חברי אותו המשמר.

זכויות הכהנים בקרבנות

התורה מונה כמה מזכויות הכהנים בקרבנות. קרבן העולה נשרף כולו על המזבח, למעט עורו המופשט קודם ההקרבה. המנחות נאכלות ע"י בני בית האב שמקריבים באותו יום.

דיני קרבן השלמים

אדם שניצל בדרך נס ממוות או שהיה במצב של סכנת חיים, יביא קרבן שלמים הנקרא 'תודה' ומנחות. הכהן מקבל חלק מהמנחות וכן את החזה והשוק מהבשר. יתרת בשר הקרבן ויתרת המנחות נאכלים על ידי הבעלים ביום ההקרבה ובלילה שלאחריו.

כאשר קרבן השלמים אינו קשור ב'תודה' ומנחות אלא מוקרב כנדר או כנדבה, אזי זמן אכילתו גם ביום שלמחרת ההקרבה. התורה אוסרת לאכול מהבשר לאחר הזמן המותר וכן מהבשר שבא במגע עם דבר טמא, כל אלה יישרפו.

איסור אכילת חלב ודם

התורה אוסרת את אכילת חלב הבהמות, וכן את דמן (ודם העופות).

דיני עבודת הכהנים על המזבח

התורה מונה כמה דינים וענינים הקשורים בעבודת הכהנים על המזבח: סדר מערכות העצים והאש, זמנים המותרים להקרבה, הפרשת דשן הקרבנות והאפר מן המזבח, וחובת יקידת אש תמיד על המזבח.

דיני קרבן המנחה

התורה מלמדת כלל במנחות, לפיו תמיד תהיה המנחה בלולה בשמן ולבונה. לאחר הקטרת הקומץ והלבונה, מותרת אכילת המנחה לכהנים טהורים. אין לאפות את המנחה, והיא נאכלת אך ורק כמצות (ללא התפחת הבצק וחימוצו).

דיני מנחת הכהנים

כהן העובד לראשונה מביא מנחה, הנשרפת כליל על המזבח, לציון חנוכת (תחילת) עבודתו. מנחת הכהן הגדול, עשירית איפה סולת מטוגנת בשמן, מחציתה יביא בבקר ומחציתה בערב. לאחר שהסולת מטוגנת במחבת עם שמן, פותתים את הבצק המטוגן לפתיתים. מנחה זו מקריב הכהן הגדול מידי יום.

דיני קרבן החטאת

החטאת נשחטת, כמו העולה, בצפון העזרה ויש בה דיני קדושה מיוחדים. לאחר הקרבת חלק מאיבריה הפנימיים, נאכלת יתרת בשרה בטהרה ע"י הכהנים.

דיני קרבן האשם

האשם מוגדר קודש קודשים, ומשמעות הדבר היא

דינים נוספים לקרבן השלמים

התורה מלמדת כמה דינים נוספים בנוגע לקרבן השלמים, את דרך הקרבנות וכן את זכויות האכילה המתחלקות בין הכהנים לבעלים.

מינוי הכהנים ומשיחתם

הקב"ה מצוה את משה למנות את אהרן ובניו הכהנים ולקדשם לעיני כל ישראל. לשם כך עליו להבדילם מיתר העם, ליטול את בגדי הכהונה המיוחדים, את שמן המשחה ואת קרבנות הכהנים: פר החטאת, שני האילים וסל המצות. משה עושה כמצות ה' ומכנס את בני ישראל אל מול אוהל מועד. לעיניהם הוא מלביש את אהרן בבגדי הכהן הגדול על שמונת חלקיו, ומושח בשמן את המשכן וכל כליו וכן את אהרן. גם את בני אהרן הכהנים מלביש משה לעיני העם בארבעת בגדי הכהן ההדיוט (הרגיל).

משה לוקח את פר החטאת ומביאו לפני אהרן ובניו, לאחר שהכהנים סומכים את ידיהם על ראש הקרבן,

נשחט הפר ומשה מזה מדמו על קרנות המזבח. אברי הפר הפנימיים מוקרבים על גבי המזבח. לאחר מכן, באותו אופן עושה משה גם עם שני האילים. מדמו של אחד האילים מושח משה, על פי ציווי ה', את אוזנם הימנית של הכהנים וכן את בוהן ידם הימנית ובוהן רגלם הימנית. אהרן ובניו מניפים לה' את החלקים שיוקרבו על המזבח: חלת מצה, חלת שמן, רקיק אחד וכן החלבים ושוק הימין. לאחר התנופה מוקטרים כל אלה על גבי המזבח.

משה מקדש את אהרן ובניו על ידי הזאה משמן המשחה ומדם המזבח עליהם ועל בגדיהם. לאחר מכן מצטווים הכהנים לבשל בפתח אוהל מועד את הבשר שלא הוקרב ולאוכלו במקום. כמו כן, להשלמת התקדשותם, מצטווים הם להישאר באוהל מועד שבעה ימים רצופים הנקראים 'שבעת ימי המילואים'.

התחדשנו!

בוטאו לבקר באתר המשודרג

www.tanyaor.com

ציווי שחודר לעומק הנפש

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

המהות המיוחדת של מצווה באה לידי ביטוי מודגש במצוות שניתנו בלשון 'צו', וזו הסיבה שדוקא במצוות אלה נדרש "זירוז מיד ולדורות"

את ציווי ה' יוצר קשר בינו לבין הבורא.

"צו את אהרן" (ויקרא ו', ב')

הבחירה נשארת

את המצוות שציוה הקב"ה למשה לומר לבני ישראל אמר לו בשלושה לשונות: 'אמור', 'דבר', 'צו'. פרשת השבוע נקראת צו, והיא נפתחת בציווי: "צו את אהרן". על כך מביא רש"י את דברי חז"ל: "אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות".

מבין שלושת הלשונות - 'דבר', 'אמור', 'צו' - האחרון קשור יותר למושג 'מצוה' (שניהם נובעים מהשורש 'ציווי'). מכאן, שהמהות המיוחדת של מצוה באה לידי ביטוי מודגש במצוות שניתנו בלשון 'צו', וזו הסיבה שדוקא במצוות אלה נדרש "זירוז מיד ולדורות".

קושרים קשר

תורת החסידות מסבירה, שמצוה היא מלשון 'צוותא', התחברות. המצוה מחברת את הקב"ה, שציווה את המווה, עם היהודי, שנצטווה לקיימה. המצוה יוצרת קשר אין סופי בין האדם לבין הבורא, בכך שהקב"ה מצוה את האדם והאדם ממלא את ציווייו.

קשר עם הקב"ה יכול להיעשות רק על ידי מצוות. האדם עצמו אינו מסוגל ליצור קשר בינו לבין הבורא. מצד ערכו העצמי של האדם אין שום יחס בינו לבין הבורא, ולא יכול להיות שום קשר ביניהם. מול אין סופיותו של הקב"ה אין לאדם שום ערך ומעשיו ורגשותיו הם ממש בבחינת אין ואפס. האדם זוכה לקיום ולערך רק בזכות העובדה שהקב"ה בחר לצוותו לקיים את מצוותיו. כאשר הקב"ה רוצה שהאדם יקיים מצוות, בכך הוא נותן לאדם דרך להתקשר עמו, והאדם הממלא

זריזות ונצחיות

מצוות שנאמרו בלשון 'אמור' ו'דבר', מגיעות רק עד חיצוניות נשמתו של האדם, ולכן יש בהן יותר משקל להחלטתו ולבחירתו; אולם המצוות שנאמרו בלשון 'צו' חודרות עד עומק נשמתו, ויוצרות בעצם הציווי קשר פנימי ומוחלט בינו לבין הקב"ה.

לכן דוקא 'צו' מבטא "זירוז מיד ולדורות". כי כשנחשפת פנימיות הנשמה, שוב אין כל עיכובים וניתן לפעול בזריזות ובמלוא התוקף. האדם צריך רק לסלק כל מיני עכבות שאולי יש בו, ואז יתגלה עד כמה הוא קשור בכל נימי נפשו לציווי ה', ורוצה לקיים את רצונו יתברך.

(מתוך הספר "שלחן שבת")

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך ז')

חסידות על הפרשה צו

לידך אל תחמיצנה, אלא יש לקיימה מיד, ללא דחיות. "ולדורות" – הקיום אינו חד פעמי, אלא נמשך עד סוף כל הדורות. ובשני מובנים: א. פעולה זו מניבה פירות ופירי פירות עד סוף כל הדורות; ב. הפעולה עצמה היא תמידית, ובלשון הידוע – 'פעולה נמשכת'.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת צו תשמ"ג, תענית אסתר תשמ"ו)

**אם אין מזדרזים, נכנסת עצלות
צו את אהרן (ו,ב)
אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות(רש"י)**

"אין צו אלא לשון זירוז" – כללות עבודתו של האדם לקונו צריכה להיות מתוך זריזות, הנמשכת מן השמחה והתשוקה לקיים את רצון הבורא. "מיד" – מצוה הבאה

שבת שלום!!!

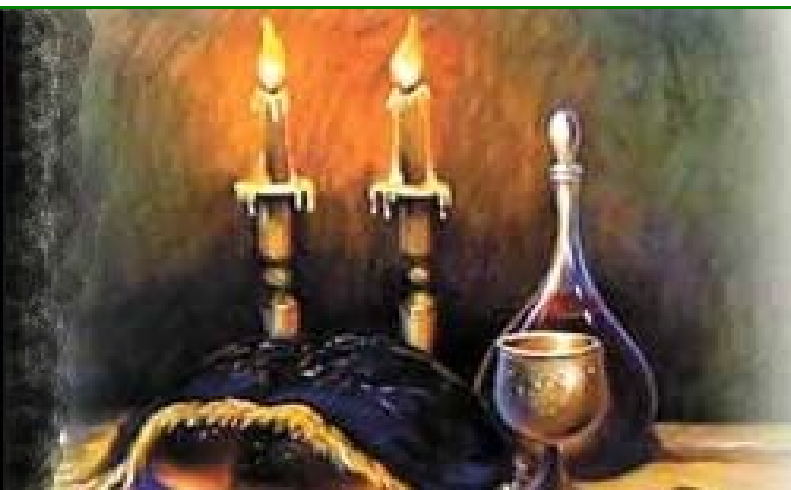
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:24	17:11	י-ם
18:25	17:26	ת"א
18:25	17:17	חיפה
18:26	17:28	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון